

MUZEJNÍ OBČASNÍK

MUZEUM
REGIONU
BOSKOVICKA

jihomoravský kraj

2/2019

**Pohádky a pověsti Boskovicka
Aktuality a připravované akce**

Vážení čtenáři,

máte před sebou druhé číslo Muzejního občasníku. Datum jeho vydání jsme zvolili na měsíc květen, měsíc, ve kterém slavíme mezinárodní den muzeí. Měsíc květen se pravidelně stává v celé naší republice a po celém světě velkým muzejním svátkem. Podobně jako jiné obory lidské činnosti také muzejnictví má svou mezinárodní radu, která v roce 1977 stanovila 18. květen za mezinárodní den muzeí s cílem upozorňovat širokou veřejnost na roli muzeí v rozvoji celé společnosti. V České republice proběhne již XV. jubilejní Festival muzejních nocí a to ve dnech 17. května – 8. června 2019. Do tohoto festivalu se dne 18. května zapojí také Muzeum regionu Boskovicka. Tentokrát se muzejní noc ponese v duchu skautingu.

Právě výstava *Byli·jsme a budem – Sto let skautingu v Boskovicích* je jedním z témat občasníku, který držíte v rukou. Na festivalu muzejních nocí si kromě uvedené výstavy můžete prohlédnout zdarma všechny stálé expozice muzea se zajímavým doprovodným programem. Budete mít také příležitost navštívit novou stálou expozici muzea *Pohádky a pověsti Boskovicka*, která je umístěna ve sklepě budovy rezidence, ochutnat regionální produkty nebo si prohlédnout aktuální výstavy. Těšíme se na vás nejen 18. května, ale také na všech dalších akcích muzea.

Roman Malach
ředitel Muzea regionu Boskovicka

Ohlédnutí

Kouzlo větrných mlýnů

21. dubna skončila výstava Kouzlo větrných mlýnů, kterou navštívilo více než 500 lidí. K výstavě jsme návštěvníkům nabídli bohatý program. Mohli vyslechnout dvě přednášky Ing. Jana Doubka a Mgr. Jiřího Pokorného, při kterých se dozvěděli zajímavé podrobnosti o dosud stojících i dávno již zaniklých větrných mlýnech v regionu. Uspořádali jsme také exkurzi po těchto památkách, kterou rovněž doplnil svým výkladem Ing. Doubek. Nenudily se ani děti, které si během výstavy mohly vyzkoušet zajímavý program a vyrobit jednoduchý větrák.

Putování s Velenem odstartovalo turistickou sezonu 2019

Dne 6. dubna byla v Boskovicích zahájena turistická sezona. Doprovodný program „Putování s Velenem“ se nesl v duchu středověku. Účastníci si mohli projít značenou trasu se sedmi stanovišti, cíl putování byl na boskovickém hradě. Každý, kdo se na tuto jarní procházku vydal, si mohl vyzkoušet zhotovení pečeti, ochutnat středověkou kuchyni, prohlédnout ukázkou dobového odívání. Zájem byl také o středověké zbraně a zbroj.

Fotografii z putování najdete na titulní straně.

Výstava Polského institutu v Židovském obecním domě

Pokud jste ještě neměli příležitost navštívit boskovický židovský obecní dům, který patří k jedné z dominant židovské čtvrti, neváhejte a přijďte na aktuální výstavu *Po-lin: Židé v republice mnoha národů*.

Výstava připravená ve spolupráci Polského institutu v Praze a Muzea dějin polských Židů Polin mapuje osudy židovské komunity na území Polsko-litevského státu, který byl v 16.–18. století světovým centrem židovské vzdělanosti a kultury.

V pověsti o příchodu Židů zaznamenané Šmuel Josef Agnonem se uvádí: I viděl Izrael, že útisk a pronásledování stále narůstá, zlo vládne a neštěstí se vrší na neštěstí tak, že již nedokáže odolávat svým nepřátelům. Vyšel tedy na rozcestí a tázal se, kterou cestou se dáti, aby našel pokoj. Tu z nebe spadl lístek papíru: „Jdi do Polska!“ Jsou tací, kteří věří, že sám název země má posvátný původ, v jazyce Izraelově Po-lin znamená zde spočin.

Židovský obecní dům byl sídlem správy židovské čtvrti. Starší obecní dům shořel při katastrofálním požáru ghetta v roce 1823. Nová budova vznikla podle plánů vrchnostenského stavitele Mathiase Flocha v roce 1826 v empírovém slohu. V budově se nacházely kanceláře židovské obce, školní učebna, studovna,

byty rabína a správce špitálu a pekárna macesů se skladem. Dnes si zde můžete prohlédnout nejen interiér bytu rabína, ale také expozici věnovanou židovským čtvrtím v České republice. Budova je v majetku Židovské obce Brno a expozice a výstavní prostory provozuje Muzeum regionu Boskovicka.

Boskovičtí skauti slaví 100 let

Skautské středisko Boskovice si v letošním roce připomíná sto let od první zmínky o skautingu v našem městě.

V rámci této významné události proběhne ve dnech 4. května až 2. června 2019 výstava **BYLI · JSME a BUDEM**.

Výstava mapuje historii a současnost skautského střediska v Boskovicích. Návštěvníci se s historií seznámí interaktivní formou, ke shlédnutí jsou audio a video záznamy a mnohé skautské artefakty. Návštěvníci se mohou podívat, jak vypadá skautská klubovna, nebo podstada, ve které se spí na táboře. Prezentovat se budou i jednotlivé boskovické skautské oddíly.

A na co dalšího se můžete těšit?

- 12, 19. 5. Promítání skautských filmů
- 16. 5. Setkání s pamětníky
- 18. 5. Městská hra „Vyzvědači“
- 18. 5. Muzejní noc ve skautské režii
- 26. 5. Skautský festival

Více informací o oslavách i doprovodném programu naleznete zde: www.boskovice.skauting.cz/100let
<https://www.facebook.com/oslavystoletskautboskovice/>

Aktuality

Výzva - výstava věnovaná malíři Otakaru Kubínovi.

V letošním roce si připomínáme 50. let od smrti významného boskovického rodáka malíře Otakara Kubína. Muzeum regionu Boskovicka k této příležitosti připravuje výstavu *Otakar Kubín (1883-1969)*, vernisáž výstavy se uskuteční 19. 9. 2019.

V souvislosti s připravovanou výstavou se obracíme na boskovickou veřejnost s výzvou o spolupráci. Rádi bychom pro výstavu zapůjčili díla Otakara Kubína a dokumentů k jeho osobě nacházející se v soukromých a veřejných sbírkách. Proto pokud vlastníte výtvarné dílo malíře Otakara Kubína, či další předměty, dokumenty k jeho osobě, a jste ochotni je zapůjčit (na období od 16. září do 30. listopadu 2019) můžete se obrátit na pracovníka Muzea regionu Boskovicka Mgr. Petra Vítámvasa (mail: vitamvas@muzeum-boskovicka.cz, nebo tel.: 605 244 988). Garantujeme 100 % anonymitu, pokud vlastník obrazů nebude chtít být u popisu obrazů zmíněn. Věříme, že spolupráce s boskovickou veřejností přispěje k prohloubení znalostí a informací o jednom z nejvýznamnějších boskovických rodáků.

Expozice Muzea regionu Boskovicka se rozšířily o pohádkové sklepení

V dubnu byla zahájena turistická sezona ve všech čtyřech budovách Muzea regionu Boskovicka. Nejnavštěvovanější expozicí boskovického muzea je synagoga, mimořádná svou nástěnnou výmalbou a mikve s přírodním vodním zdrojem. Ucelenou představu o židovské čtvrti v Boskovicích, dále také o architektuře a urbanismu židovských čtvrtí na území České republiky si můžeme vytvořit v druhém objektu muzea v židovském obecním domě na ulici Bílkova 7.

Parní lokomobila a ukázka traktorů a dalších strojů domácích i zahraničních značek se nachází v expozici historických zemědělských strojů, kterou najdete v areálu Střední školy A. Citrona.

V hraběcí rezidenci se nachází expozice Boskovicko – krajinou sedmizubého hřebene, která ukazuje přírodu, pravěk, středověké i novověké dějiny města a regionu a je doplněna písarskou dílnou, ukázkami pravěkých nástrojů.

Dne 6. dubna 2019 byla ve sklepních prostorách Hraběcí rezidence otevřena nová stálá expozice Pohádky a pověsti Boskovicka. Výstava vychází z bohaté ústní lidové tradice, kterou v našem regionu zaznamenávali badatelé již v polovině 19. století. Návštěvníci si mohou přečíst některou z téměř stovky místních příběhů, poslechnout si pověsti v malohanáckém nářečí nebo zahrát dětem loutkové divadlo.

Pro předem objednané skupiny jsme připravili bohatý program a pro školní skupiny plánujeme další doprovodné aktivity, soutěže a tvořivé dílny vycházející z regionální ústní lidové tradice.

Otevírací dobu najdete na www.muzeum-boskovicka.cz

První úlovky z muzejní fotopasti

Začátkem letošního roku jsem coby muzejní přírodovědec získal velkou posilu. Nikoliv zrovna v pomoci kolegů, i když v malém muzeu si musíme navzájem pomáhat často. Třeba když se finišuje s přípravou výstavy, hodí se každá pomocná ruka. V tomto případě se ovšem stala mým neocenitelným pomocníkem moderní technika. V lednu Muzeum regionu Boskovicka zakoupilo fotopast Predator SG 520. Ač jde o čínský výrobek, slouží zatím dobře. Umí pořídít fotografie i krátká videa, dokonce se zvukem! Záběry snímá také v noci, a to tak, že zvěř neruší (blesk pracuje v neviditelné části spektra).

Postupně se díky této šikovné krabičce snažím podchytit výskyt zvířat (savců či ptáků) v různých koutech regionu. Nechci konkurovat myslivcům, kteří mívají fotopasti v blízkosti svých posedů. Vyhledávám tedy odlehlejší místa. Nejčastěji zaznamenávaným druhem zvěře je divoké prase. Však je také černá zvěř přemnožena v celé republice. Díky tomu, že jsme letos měli po mnoha letech aspoň krátce pořádnou

zimou se sněhovými závějemi, mohl jsem porovnávat informace získané díky fotopasti se sledováním stop. Nejčastěji jsem zaznamenával stopy divokých prasat. Méně časté byly stopy srnek, sem tam nějaký zajíc, liška či kuna. Stop vysoké jsem si nikde nevšiml, jeleni se stahují do rozlehlých vojenských lesů mezi Protivanovem a Vyškovem. Tajně jsem doufal, že někde potkám stopy vlčí. Podle zpráv od lesníků jsou nějaká pozorování těch krásných šelem už i z Drahanské vrchoviny. Budu si však na ně muset ještě počkat. Ale myslím, že se brzy objeví. V celé střední Evropě jich přibývá. Dravci (vlci, rysové, medvědi) v našich lesích budí čím dál větší vášně. Pro mne jako pro biologa je však jejich návrat jednoznačně pozitivem. Dokážou lépe regulovat stavy spárkaté zvěře (srnek, divočáků, muflonů či jelenů). Díky tomu máme větší naději na obnovu kůrovcem a následnou kalamitní těžbou zdecimovaných lesů. Přemnožení býložravci totiž působí na mladých porostech velké škody.

Hynek Škořepa

Probíhá

- do 2. 6. **výstava výtvarných prací Bedřišky Znojenské**
- do 2. 6. **výstava Byli · jsme a budem**
100 let skautingu v Boskovicích
- do 30. 6. **výstava Po-lin: Židé v republice mnoha národů**

Připravujeme

- 15. 5. **koncert Tria Martina Krajíčka**
- 18. 5. 15.00 - 22.00 **Muzejní noc v Boskovicích**
- 6. 6. - **výstava výtvarných prací ZUŠ**
- 27. 6.
- 6. 6. - **výtvarná výstava Magdaleny Chumchalové Vita et natura Artificialis**
- 27. 6.
- 30. 5. **přednášky Táni Klementové**
- 20. 6. **o rituálním pohřbívání v židovské tradici**
- 4. 7. **vernisaž výstav: Boskovice 2019 - festival pro židovskou čtvrt'**

Že je v muzeu nuda? Ale kdeže! Přijďte se 18. 5. podívat, co se stane, když skauti pořádají **muzejní noc!**

rezidence, Hradní 1:

- 14 - 17 komentované prohlídky
- 17 - 19 skautská schůzka pro veřejnost
- 19 - 22 táborový oheň

Po celou dobu stanoviště pro děti. Akce vhodná pro všechny věkové kategorie. Zajímavý doprovodný program ve všech objektech muzea.

Dne 15. května proběhne v synagoze maior koncert souboru Martin Krajíček Trio. Koncert je připraven ve spolupráci s Kulturními zařízeními města Boskovice. Těšit se můžeme na autor-ské skladby, skladby brazilského stylu choro, variace na slovenský a moravský folklór a jazzové standardy.

4. července budou zahájeny výstavy festivalu Boskovice 2019:

Vít Ondráček, Hradní 1
Ludmila Smékalová, Hradní 1
Dana Kyndrová, Hradní 1
Židovské komunity v Československu v 70. a 80. letech, synagoga
Kresby Karla Nepraše a tvorba ve veřejném prostoru, Galerie O. Kubína
Masaryk a svatá země, Židovský obecní dům